

METEOROLOGIJA

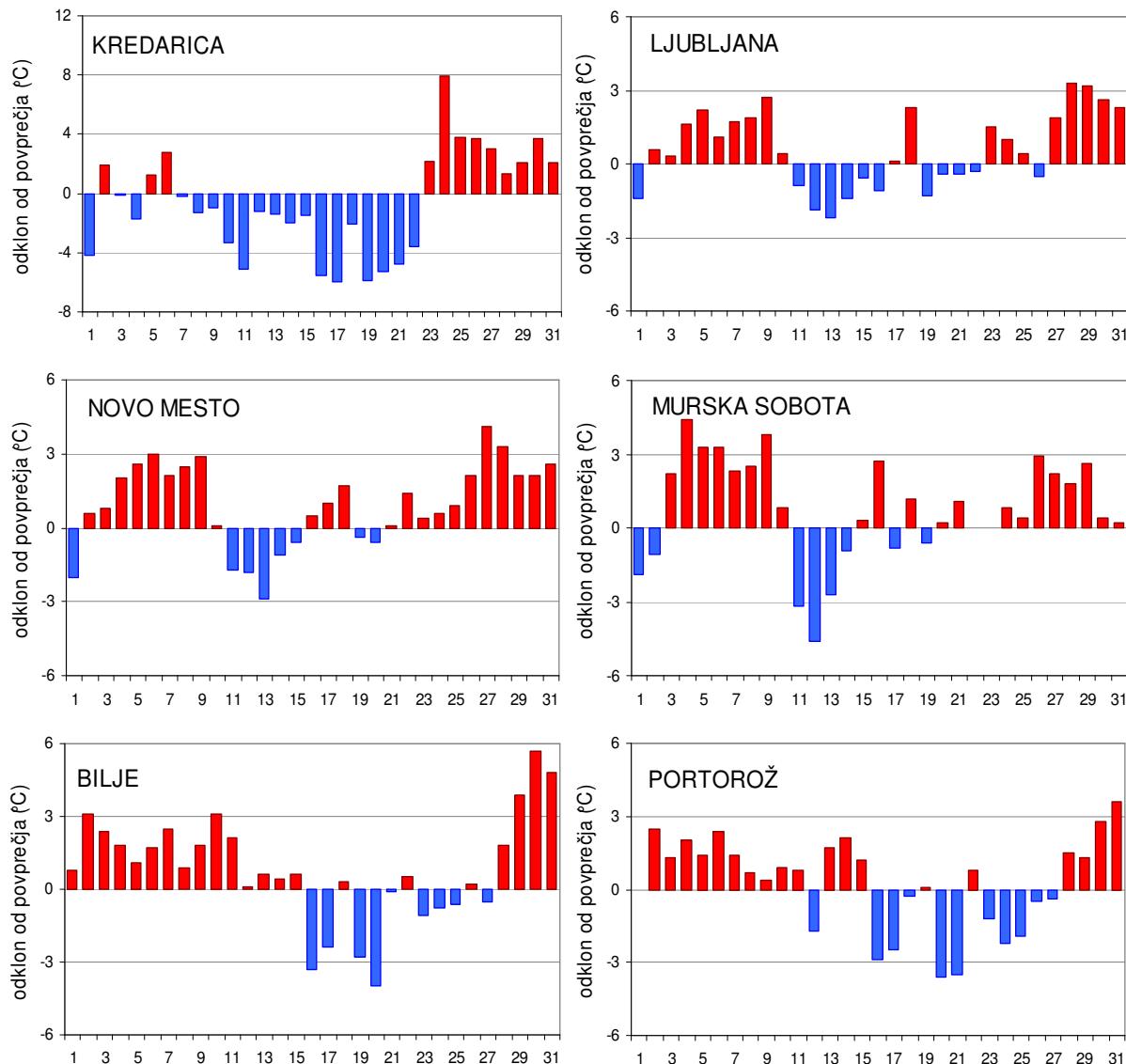
METEOROLOGY

PODNEBNE RAZMERE V OKTOBRU 2015

Climate in October 2015

Tanja Cegnar

Oktober je osrednji jesenski mesec. Pogosto ga zaznamuje jesensko deževje, ki ga prinese topel in vlažen jugozahodni veter s Sredozemlja. Včasih je oktober meglen in deževen, drugič pa nas razveseli s toplim in sončnim vremenom, ki poudari bogate barve narave. Moč sončnih žarkov sicer že opazno pojema, do konca meseca pa se v osrednji Sloveniji povprečna dnevna temperatura zniža za okoli 6 °C.

Slika 1. Odklon povprečne dnevne temperature zraka oktobra 2015 od povprečja obdobja 1961–1990
Figure 1. Daily air temperature anomaly from the corresponding means of the period 1961–1990, October 2015

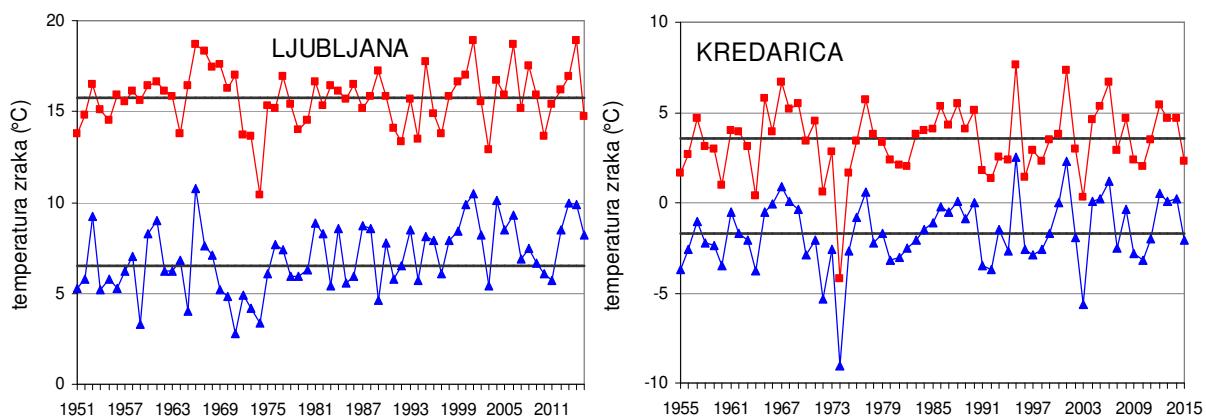
Tokrat je bila povprečna oktobrska temperatura blizu dolgoletnega povprečja, odkloni so bili v mejah $\pm 1^{\circ}\text{C}$. Po nižinah je bil odklon pozitiven, v gorah pa negativen.

Oktobrske padavine so bile najobilnejše v večjem delu Posočja in Julijcev ter v Beli krajini, ponekod je padlo do 330 mm. Najmanj padavin, in sicer med 130 in 180 mm, je padlo v pasu od Obale prek osrednje Slovenije do Koroške in severovzhodne Slovenije. Večina padavin je bila zbrana v drugi tretjini meseca. Dolgoletno povprečje padavin je bilo povsod preseženo, večina zahodne polovice Slovenije je zabeležila presežek do 50 % dolgoletnega povprečja, le v Biljah, Godnjah in Lescah je odklon presegel 50 %. Največji presežek so imeli na območju od Bele krajine vzdolž meje s Hrvaško vse do Prekmurja, padavin je bilo več kot dvakrat toliko kot v dolgoletnem povprečju.

Sončnega vremena je oktobra 2015 primanjkovalo. Še najbližje dolgoletnemu povprečju so bili v Slovenskem Primorju, na Krasu in Goriškem, kjer so presegli 80 % običajne osončenosti. V večjem delu Slovenije so imeli od 65 do 80 % običajnega sončnega vremena. Med 50 in 65 % dolgoletnega povprečja so zabeležili na severozahodu Slovenije, v Beli krajini, na Kočevskem, v večjem delu Dolenjske in na jugu Štajerske.

Visoko v gorah je bila večino meseca prisotna snežna odeja, na Kredarici je debelina snežne odeje dosegla 30 cm.

V visokogorju so vse do 23. oktobra prevladovali dnevi hladnejši od dolgoletnega povprečja, nato pa je bilo vse do izteka meseca nadpovprečno toplo. Na Primorskem je bila prva tretjina oktobra nadpovprečno topla, v drugi polovici meseca je bilo sprva nekaj opazno hladnih dni, zadnje štiri dni oktobra pa je povprečna dnevna temperatura opazno presegla dolgoletno povprečje. Drugod po nižinah je bil začetek oktobra hladnejši kot običajno, a se je povprečna dnevna temperatura po nižinah večinoma že drugi dan dvignila nad dolgoletno povprečje in nad njim ostala vso prvo tretjino meseca. V začetku druge tretjine oktobra se je ohladilo, a ohladitev ni trajala dolgo, v nadaljevanju je temperatura nihala okoli dolgoletnega povprečja, ob koncu meseca je bilo večdnevno toplo obdobje.

Slika 2. Povprečna najnižja in najvišja temperatura zraka ter ustrezeni povprečji obdobja 1961–1990 v Ljubljani in na Kredarici v mesecu oktobru

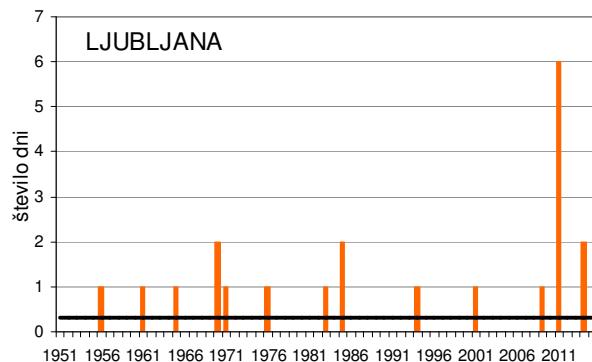
Figure 2. Mean daily maximum and minimum air temperature in October and the corresponding means of the period 1961–1990

V Ljubljani je bila povprečna oktobrska temperatura $11,0^{\circ}\text{C}$, kar je $0,6^{\circ}\text{C}$ nad dolgoletnim povprečjem. Mesec je presegal dolgoletno povprečje predvsem zaradi razmeroma toplih juter. Najtopleje je bilo v prestolnici v oktobrih 1966 in 2001 (14°C), oktobra 2014 je povprečna mesečna temperatura znašala $13,6^{\circ}\text{C}$, oktobra 2006 je bilo $13,4^{\circ}\text{C}$, leta 2004 $13,0^{\circ}\text{C}$ in oktobra 2000 $12,9^{\circ}\text{C}$. Daleč najhladnejši je bil oktober 1974 s $6,5^{\circ}\text{C}$, z $8,1^{\circ}\text{C}$ mu sledi oktober 1973, $8,8^{\circ}\text{C}$ je bila povprečna oktobrska temperatura v letih 1950 in 2003, v oktobrih 1959 in 1994 pa je temperaturno povprečje znašalo malenkost več, $8,9^{\circ}\text{C}$. Povprečna najnižja dnevna temperatura je bila $8,2^{\circ}\text{C}$, dolgoletno povprečje pa znaša $6,5^{\circ}\text{C}$. Najhladnejša so bila jutra v oktobru 1971 z $2,8^{\circ}\text{C}$, najtoplejša

pa oktobra 1966 z $10,8^{\circ}\text{C}$. Povprečna najvišja dnevna temperatura je bila $14,7^{\circ}\text{C}$, kar je $1,1^{\circ}\text{C}$ pod dolgoletnim povprečjem. Oktobrski popoldnevi so bili najtoplejši v letih 2001 in 2014 s povprečno najvišjo dnevno temperaturo $18,9^{\circ}\text{C}$, najhladnejši oktobra 1974 z $10,4^{\circ}\text{C}$. Temperaturo zraka na observatoriju Ljubljana Bežigrad od leta 1948 dalje merijo na isti lokaciji, vendar v zadnjih desetletjih širjenje mesta in spremembe v okolini merilnega mesta opazno prispevajo k naraščajočemu trendu temperature, v zadnjih dveh letih se je neposredna okolica merilnega mesta močno spremenila.

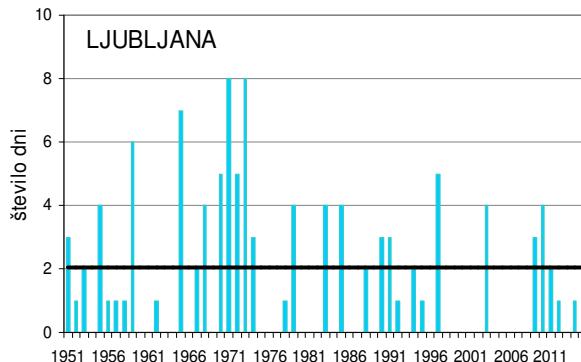
V visokogorju je bil oktober 2015 hladnejši od dolgoletnega povprečja. Na Kredarici je bila povprečna temperatura zraka $0,1^{\circ}\text{C}$, kar je $0,7^{\circ}\text{C}$ pod dolgoletnim povprečjem. Najtoplejše je bilo oktobra leta 2001 ($4,7^{\circ}\text{C}$), sledijo mu leto 1995 s $4,6^{\circ}\text{C}$, 1967 in 2006 s po $3,8^{\circ}\text{C}$ ter leta 1977, 2005 in 2012 z $2,7^{\circ}\text{C}$. Od sredine minulega stoletja je bil daleč najhladnejši oktober 1974 ($-6,8^{\circ}\text{C}$), sledil mu je oktober 2003 ($-2,5^{\circ}\text{C}$), za tri desetinke $^{\circ}\text{C}$ toplejši je bil drugi jesenski mesec leta 1972, leta 1964 pa je bila povprečna temperatura $-1,8^{\circ}\text{C}$. Na sliki 2 desno sta prikazani povprečna najnižja dnevna in povprečna najvišja dnevna oktobrska temperatura zraka na Kredarici.

Za opis topotnih razmer poleg povprečne temperature uporabljamo tudi število dni nad in pod izbranim temperaturnim pragom. Hladni so dnevi, ko se najnižja dnevna temperatura spusti pod ledišče. Na Kredarici je bilo 21 takih dni, 5 jih je bilo v Ratečah, 4 v Kočevju, dva v Slovenj Gradcu, po en v Lescah in Postojni. Drugod niso poročali o hladnih dnevih. V prestolnici sta oktobra v povprečju dva taka dneva (slika 4), največ jih je bilo v letih 1971 in 1973, in sicer po 8.

Slika 3. Število toplih dni v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990

Figure 3. Number of days with maximum daily temperature at least 25°C in October and the corresponding mean of the period 1961–1990

Slika 4. Število hladnih dni v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990

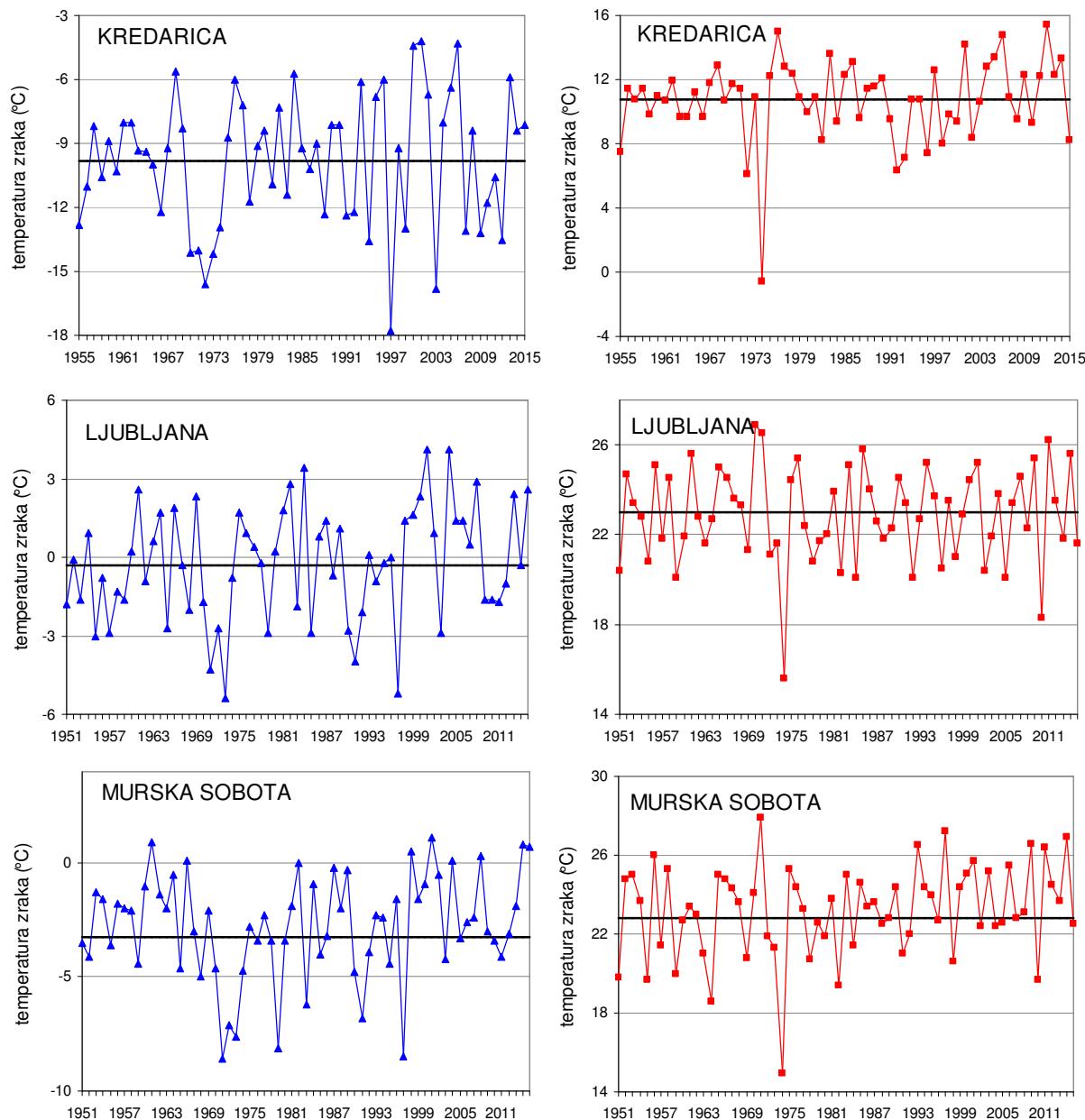
Figure 4. Number of days with minimum daily temperature 0°C or below in October and the corresponding mean of the period 1961–1990

Topli so dnevi z najvišjo dnevno temperaturo vsaj 25°C ; taki dnevi so oktobra redki. Oktobra 2015 jih ni bilo nikjer v državi. V Ljubljani je bilo največ toplih dni oktobra 2011, ko jih je bilo 6, v oktobrih 1970, 1985 in 2014 sta bila po dva, devet oktobrov pa je bilo s po enim takim dnevom.

Najnižja temperatura v oktobru 2015 je bila izmerjena med 20. in 31. oktobrom, na zahodu države večinoma na začetku tega obdobja. Na Letališču Portorož se je ohladilo na $3,5^{\circ}\text{C}$, v Biljah na $1,8^{\circ}\text{C}$, v Godnjah na $3,0^{\circ}\text{C}$. V Postojni se je temperatura spustila na $-2,0^{\circ}\text{C}$, v Lescah na $-0,6^{\circ}\text{C}$, v Ratečah na $-3,0^{\circ}\text{C}$, pod lediščem je bila najnižja temperatura tudi v Kočevju, namerili so $-1,0^{\circ}\text{C}$, in v Slovenj Gradcu, kjer je bilo $-0,6^{\circ}\text{C}$. V Novem mestu so izmerili $1,7^{\circ}\text{C}$, v Črnomlju $0,0^{\circ}\text{C}$, Celju $1,0^{\circ}\text{C}$, v Mariboru $1,7^{\circ}\text{C}$ in v Murski Soboti $0,7^{\circ}\text{C}$. V Ljubljani je bila najnižja temperatura $2,6^{\circ}\text{C}$, kar je $2,9^{\circ}\text{C}$ nad dolgoletnim povprečjem. Precej nižje se je živo srebro spustilo v oktobrih 1973 ($-5,4^{\circ}\text{C}$), 1997 ($-5,2^{\circ}\text{C}$), 1971 ($-4,3^{\circ}\text{C}$) ter 1991 ($-4,0^{\circ}\text{C}$). Na Kredarici so z $-8,1^{\circ}\text{C}$ presegli dolgoletno povprečje; v preteklosti so izmerili precej nižjo temperaturo; v letu 1997 je termometer pokazal $-17,8^{\circ}\text{C}$, sledil mu je oktober 2003 z $-15,8^{\circ}\text{C}$, temperaturni minimum oktobra 1972 je bil $-15,6^{\circ}\text{C}$, leta 1973 pa $-14,2^{\circ}\text{C}$.

Najvišjo oktobrsko temperaturo so po nižinah izmerili med 3. in 5. oktobrom, na Kredarici pa 25. ok-

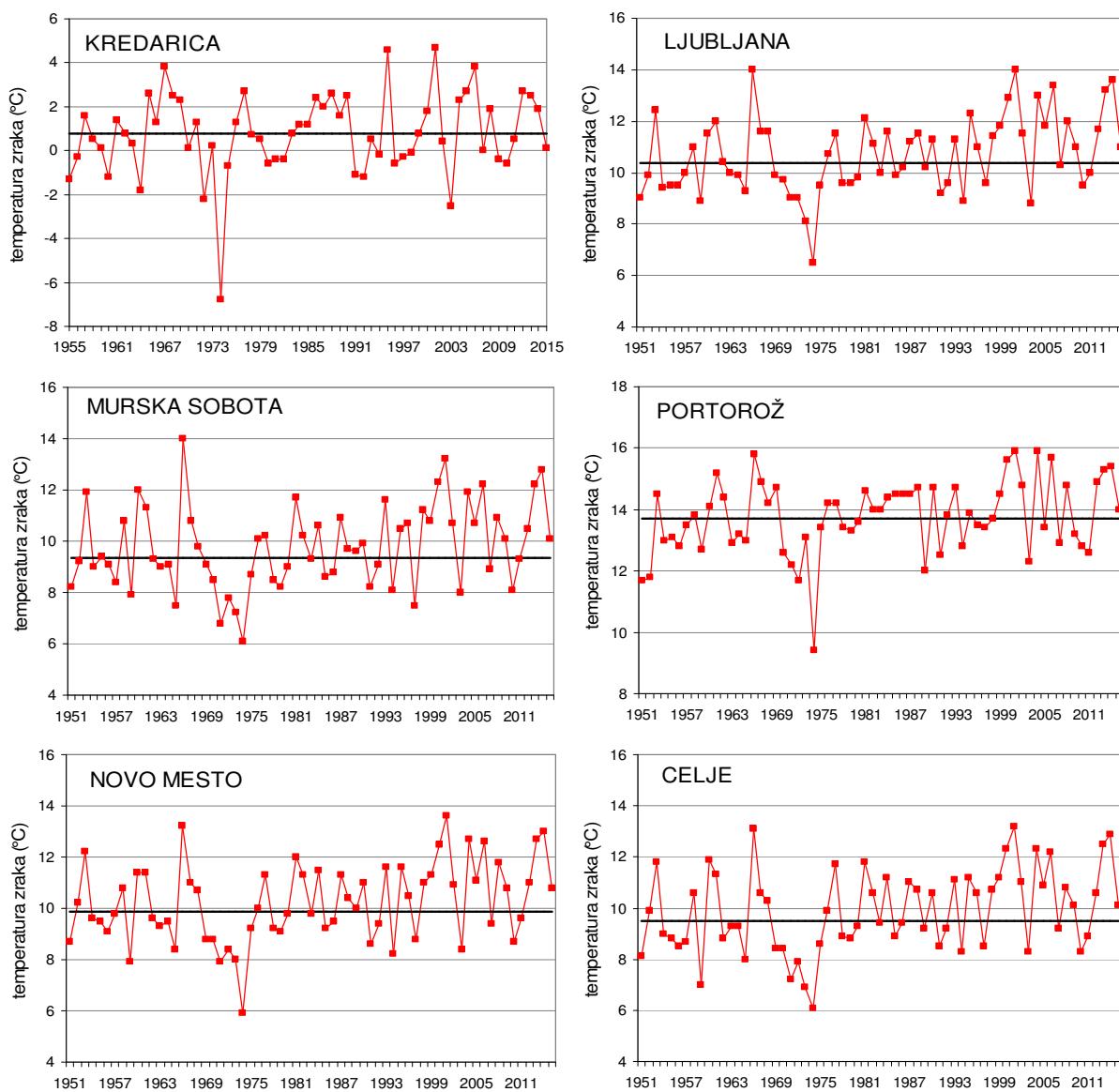
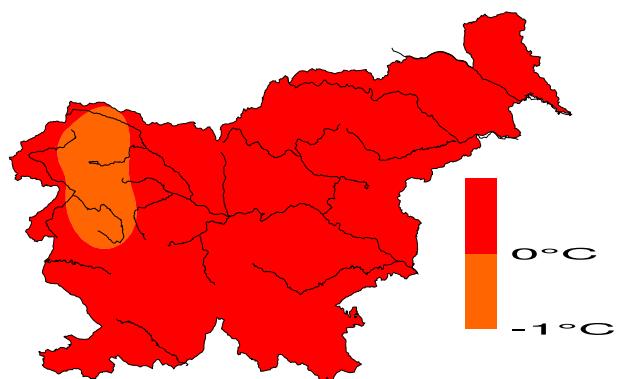
tobra. Na Kredarici je temperatura dosegla $8,2^{\circ}\text{C}$, v preteklosti je bilo najtopleje oktobra 2012 $15,4^{\circ}\text{C}$, visoka je bila tudi temperatura v letih 1976 (15°C), 2006 ($14,8^{\circ}\text{C}$), 2001 ($14,2^{\circ}\text{C}$) in 1983 ($13,6^{\circ}\text{C}$). Najbolj se je ogrelo na Letališču Portorož, kjer so dosegli $23,6^{\circ}\text{C}$. V Biljah in Mariboru so izmerili $22,6^{\circ}\text{C}$, $22,7^{\circ}\text{C}$ v Črnomlju, $22,5^{\circ}\text{C}$ so dosegli v Murski Soboti, Celju in Godnjah. V Kočevju se je ogrelo na $20,0^{\circ}\text{C}$, v Postojni na $20,9^{\circ}\text{C}$, v Ratečah na $18,6^{\circ}\text{C}$. V Ljubljani je najvišja temperatura dosegla $21,6^{\circ}\text{C}$, v preteklosti so že izmerili precej višjo temperaturo, nekaj najvišjih je bilo v oktobrih 1970 ($26,9^{\circ}\text{C}$), 1971 ($26,5^{\circ}\text{C}$), 2011 ($26,2^{\circ}\text{C}$), 1985 ($25,8^{\circ}\text{C}$) in 1961 ter 2014 ($25,6^{\circ}\text{C}$).

Slika 5. Najnižja (levo) in najvišja (desno) oktobrska temperatura in povprečje obdobja 1961–1990
Figure 5. Absolute minimum (left) and maximum (right) air temperature in October and the 1961–1990 normals

Povprečna temperatura je bila oktobra večinoma nad dolgoletnim povprečjem. Največji odklon ($0,9^{\circ}\text{C}$) je bil v Novem mestu, $0,8^{\circ}\text{C}$ nad dolgoletnim povprečjem je bila temperatura v Murski Soboti, Godnjah in Biljah. V visokogorju in na Trnovski planoti so za dolgoletnim povprečjem zaostajali, na Kredarici je bil odklon $-0,7^{\circ}\text{C}$.

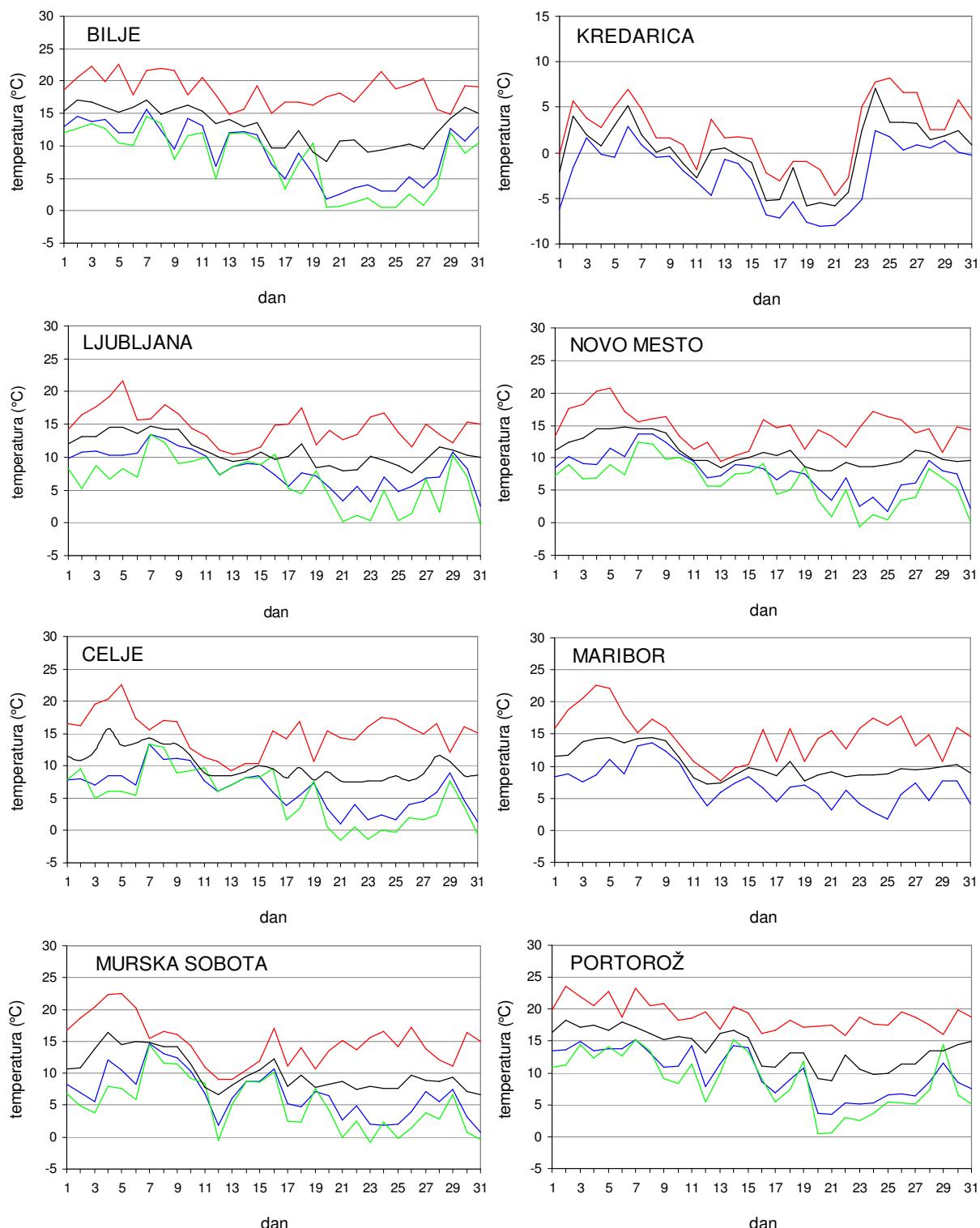
Slika 6. Odklon povprečne temperaturre zraka oktobra 2015 od povprečja 1961–1990
 Figure 6. Mean air temperature anomaly, October 2015

Slika 7. Potek povprečne temperature zraka v oktobru
 Figure 7. Mean air temperature in October

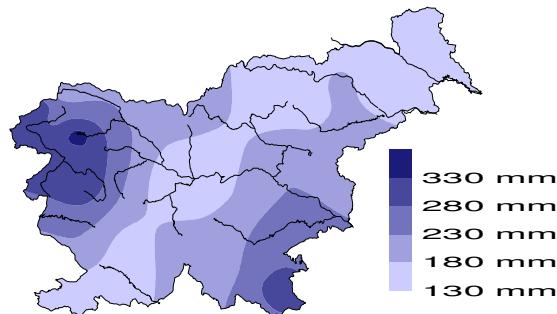
Od sredine minulega stoletja je bil daleč najhladnejši oktober 1974. Najtoplejši oktober v tem obdobju je bil v pretežnem delu države leta 2001, na severovzhodu pa leta 1966. Na Obali je bil enako topel kot leta 2001 tudi oktober 2004.

V nadaljevanju so za nekaj merilnih postaj prikazani poteki najnižje, povprečne in najvišje dnevne temperature, za večino merilnih postaj je dodan tudi potek najnižje dnevne temperature na višini 5 cm nad tlemi.

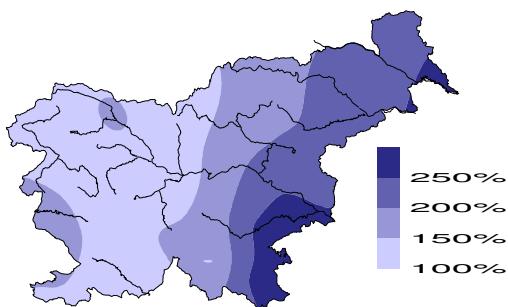
Slika 8. Najvišja (rdeča črta), povprečna (črna) in najnižja (modra) temperatura zraka ter najnižja temperatura zraka na višini 5 cm nad tlemi (zelena), oktober 2015

Figure 8. Maximum (red line), mean (black), minimum (blue) and minimum air temperature at 5 cm level (green), October 2015

Slika 9. Prikaz porazdelitve padavin oktobra 2015
Figure 9. Precipitation amount, October 2015

Slika 10. Višina padavin oktobra 2015 v primerjavi s povprečjem obdobja 1961–1990
Figure 10. Precipitation in October 2015 compared with the 1961–1990 normals

Oktobrske padavine so prikazane na sliki 9. Nad 280 mm je padlo v večjem delu Posočja in Julijcev ter v Beli krajini. V Črnomlju so namerili 294 mm. Največ padavin je bilo na manjšem območju Julijcev, kjer je padlo do 330 mm. V Kobaridu so namerili 330 mm, v Kneških Ravnah 316 mm in v Logu pod Mangartom 305 mm. Najmanj padavin, in sicer med 130 in 180 mm, je padlo v pasu od Obale prek osrednje Slovenije do Koroške in severovzhodne Slovenije. Na letališču v Portorožu so namerili 134 mm, v Ljubljani 127 mm, na Brniku 173 mm, v Slovenj Gradcu 167 mm, v Slovenskih Konjicah 175 mm, v Lendavi 161 mm, v Murski Soboti 142 mm in v Velikih Dolencih 138 mm.

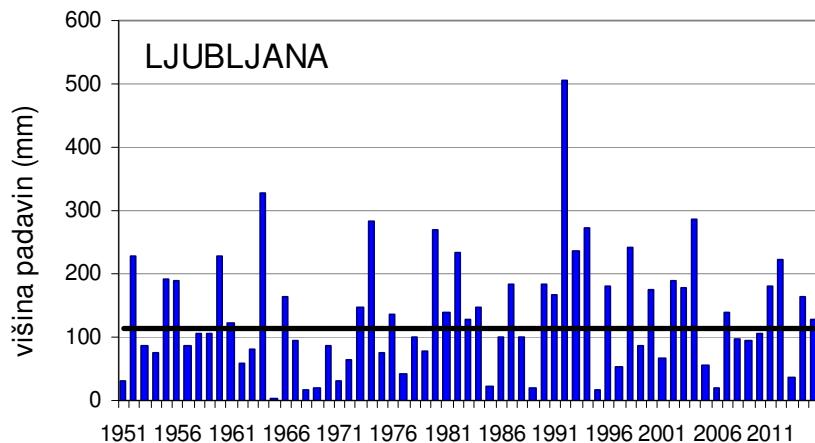

Slika 11. Pogled s Slemenove špice (1911 m) proti Jalovcu, 17. oktober 2015 (foto: Petra Plevnik)
Figure 11. From Slemenova špica towards Jalovec, 17 October 2015 (Photo: Petra Plevnik)

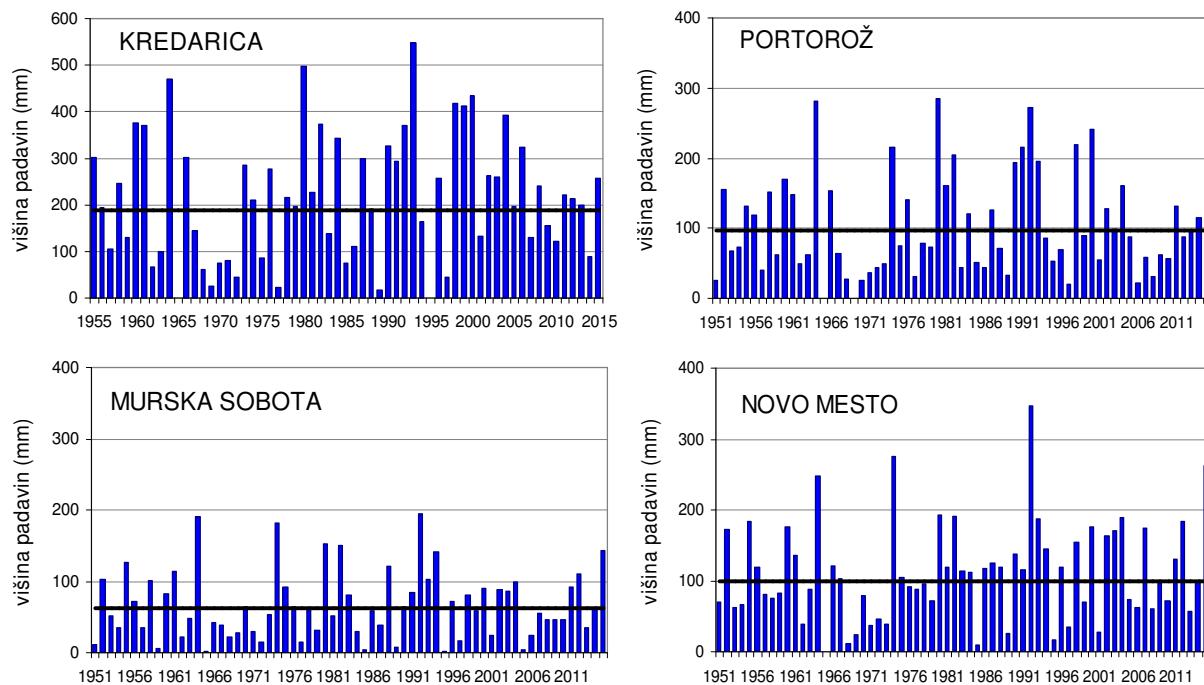
Dolgoletno povprečje padavin je bilo povsod preseženo, večina zahodne polovice Slovenije je zabeležila presežek do 50 % dolgoletnega povprečja. Le v Biljah (173 %), Godnjah (166 %) in Lescah

(167 %) je presežek nad dolgoletnim povprečjem presegel 50 %. V Postojni so dolgoletno povprečje presegli le za en %, v Ljubljani in Kneških Ravnah za 10 %, na Zg. Jezerskem za 17 % in v Soči za 19 %. Največji presežek so imeli v Lendavi, kjer je padlo 268 % dolgoletnega povprečja, v Novem mestu in Črnomlju so namerili 264 % dolgoletnega povprečja, 233 % so namerili na Bizijskem, 230 % je padlo v Murski Soboti in Velikih Dolencih, 212 % pa v Mariboru.

Slika 12. Padavine v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990
Figure 12. Precipitation in October and the mean value of the period 1961–1990

Oktobra je v Ljubljani padlo 127 mm padavin, kar je 10 % več od dolgoletnega povprečja. Od kar potekajo meritve v Ljubljani na sedanji lokaciji, je bilo najmanj padavin oktobra 1965, namerili so le 2 mm, sledijo oktobi 1968 (16 mm), 1995 (17 mm) ter 2006 in 1969 (po 19 mm). Izjemno obilne so bile padavine oktobra 1992 (505 mm), 328 mm je padlo oktobra 1964, 287 mm so namerili oktobra 2004, oktobra 1974 pa 283 mm.

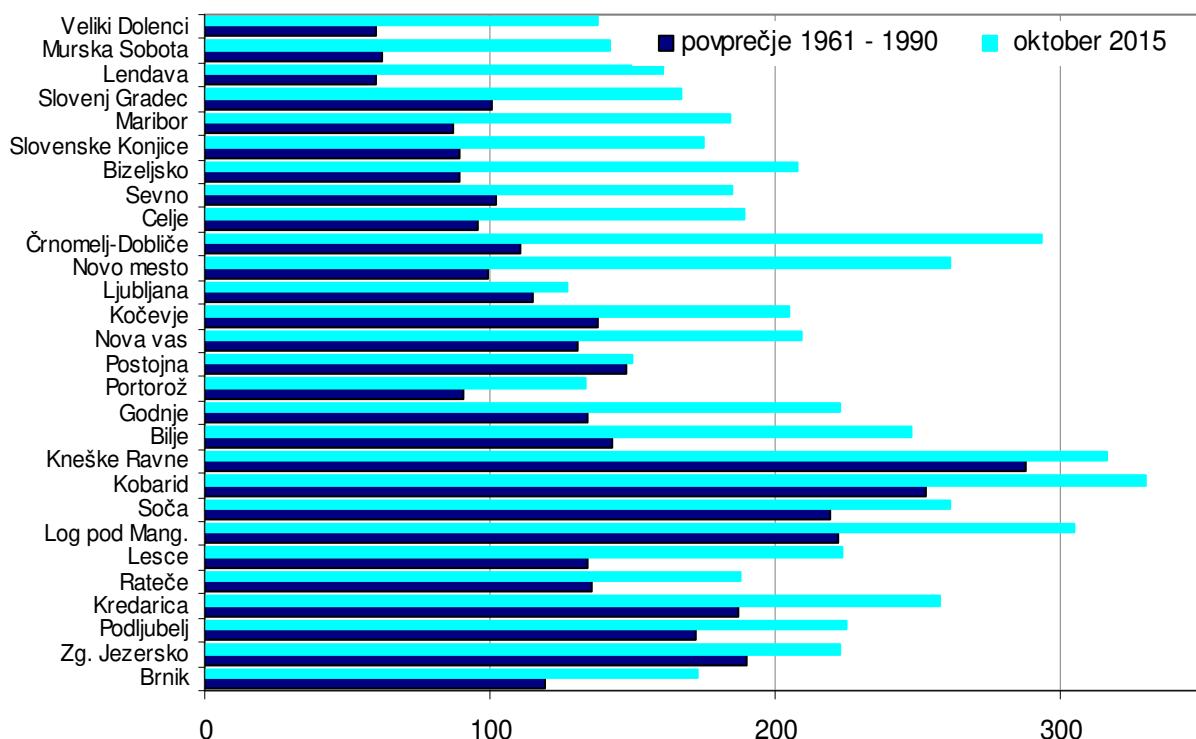

Slika 13. Oktobrske padavine in povprečje obdobja 1961–1990
Figure 13. Precipitation in October and the mean value of the period 1961–1990

Na vseh meritnih mestih, ki so prikazana na zgornji sliki, je bilo dolgoletno povprečje padavin preseženo. V Novem mestu je bil to tretji najbolj moker oktober od sredine minulega stoletja, na tem meritnem mestu je bil povsem suh oktober 1965, osrednji jesenski mesec pa je bil najbolj namočen leta 1992, ko je padlo 347 mm. Na Kredarici so tokrat zabeležili 258 mm. Najbolj namočen je bil

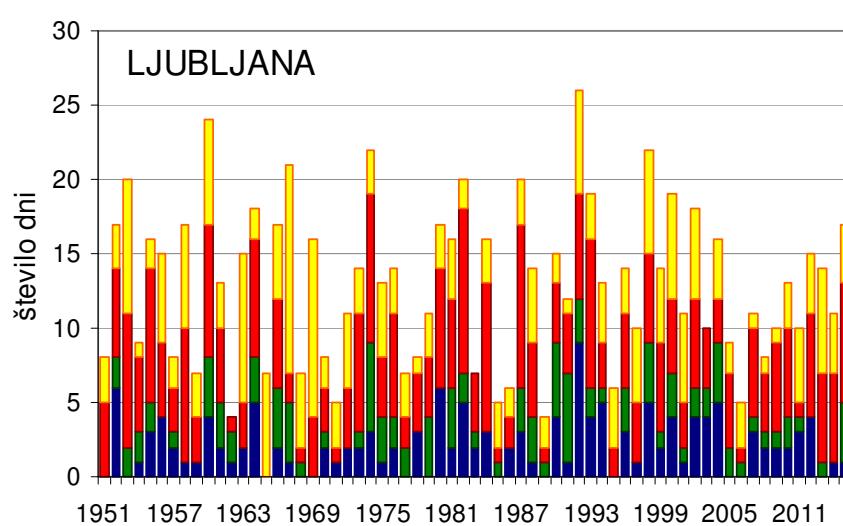
oktober 1993 (548 mm), brez padavin pa sta bila oktobra 1965 in 1995. Na Obali so izmerili 134 mm. Najbolj obilen s padavinami je bil oktober 1980 (284 mm), suha pa sta bila dva oktobra, in sicer v letih 1965 in 1969. V Murski Soboti sta bila brez padavin oktobra 1965 in 1995, najbolj namočen pa je bil oktober 1992 (194 mm). Tokrat je padlo 142 mm.

Največ dni s padavinami vsaj 1 mm, je bilo na Kredarici, našeli so jih 18. Po 17 takih dni je bilo v Postojni in Novi vasi. Po 16 jih je bilo v Kneških Ravnah in Črnomlju. Najmanj takih dni je bilo v Lendavi in Velikih Dolencih, našeli so jih po 10, dan več pa v Slovenj Gradcu in Mariboru.

Slika 14. Mesečna višina padavin v mm v oktobru 2015 in povprečje obdobja 1961–1990

Figure 14. Monthly precipitation amount in October 2015 and the 1961–1990 normals

Slika 15. Število padavinskih dni v oktobru. Z modro je označen del stolpca, ki ustreza številu dni s padavinami vsaj 20 mm, zeleno označuje dneve z vsaj 10 in manj kot 20 mm, rdeča dneve z vsaj 1 in manj kot 10 mm, rumena dneve s padavinami pod 1 mm

Figure 15. Number of days in October with precipitation 20 mm or more (blue), with precipitation 10 or more but less than 20 mm (green), with precipitation 1 or more but less than 10 mm (red) and with precipitation less than 1 mm (yellow)

Ker je prostorska porazdelitev padavin bolj spremenljiva kot temperaturna, smo vključili tudi podatke nekaterih merilnih postaj, kjer na klasičen način merijo le padavine in snežno odejo. V preglednici 1

so podani podatki o padavinah za nekatere meteorološke postaje, ki ležijo na območjih, kjer je padavin običajno veliko ali malo, a tam ni meteorološke postaje, ki bi na klasičen način merila tudi potek temperature.

Preglednica 1. Mesečni meteorološki podatki – oktober 2015

Table 1. Monthly meteorological data – October 2015

Postaja	NV	Padavine in pojavljanje					
		RR	RP	SD	SSX	DT	SS
Brnik	384	173	145	15	0	0	0
Zgornje Jezersko	648	223	117	15	0	0	0
Log pod Mangartom	740	305	137	15	0	0	0
Soča	487	261	119	14	0	0	0
Kobarid	263	330	130	14	0	0	0
Kneške Ravne	752	316	110	16	0	0	0
Nova vas	722	209	160	17	0	0	0
Sevno	545	185	182	14	0	0	0
Slovenske Konjice	730	175	196	13	0	0	0
Lendava	163	161	268	10	0	0	0
Veliki Dolenci	195	138	230	10	0	0	0

LEGENDA

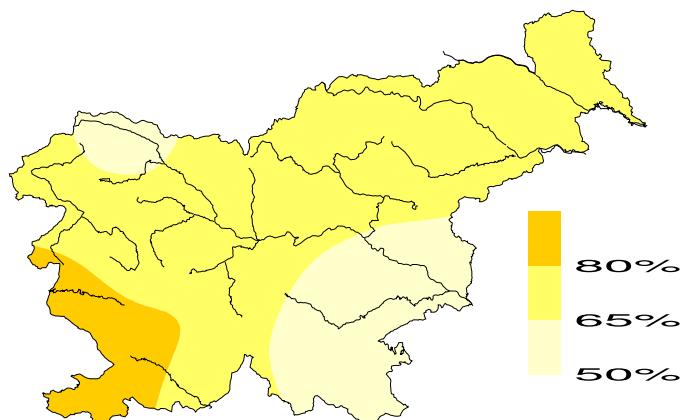
- NV – nadmorska višina (m)
 RR – višina padavin (mm)
 RP – višina padavin v % od povprečja
 SS – število dni s snežno odejo ob 7. uri (sončni čas)
 SSX – maksimalna višina snežne odeje (cm)
 DT – dan v mesecu
 SD – število dni s padavinami ≥ 1 mm

LEGEND

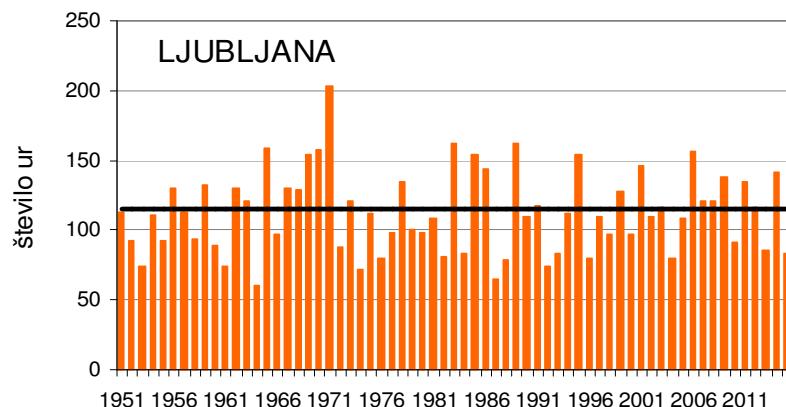
- altitude
 – precipitation (mm)
 – % of the normal amount of precipitation
 – number of days with snow cover
 – maximum snow depth (cm)
 – day in the month
 – number of days with precipitation ≥ 1mm

Na sliki 16 je shematsko prikazano oktobrsko trajanje sončnega obsevanja v primerjavi z dolgoletnim povprečjem. Sončnega vremena je oktobra 2015 povsod primanjkovalo. Še najbližje dolgoletnemu povprečju so bili v Slovenskem Primorju, na Krasu in Goriškem, kjer primanjkljaj ni presegel petine običajne osončenosti. V večjem delu Slovenije je bilo od 65 do 80 % običajnega sončnega vremena. Med 50 in 65 % običajnega trajanja sončnega obsevanja so zabeležili na severozahodu Slovenije, v Beli krajini, na Kočevskem, v večjem delu Dolenjske in na jugu Štajerske.

Slika 16. Trajanje sončnega obsevanja oktobra 2015 v primerjavi s povprečjem obdoba 1961–1990
Figure 16. Bright sunshine duration in October 2015 compared with the 1961–1990 normals

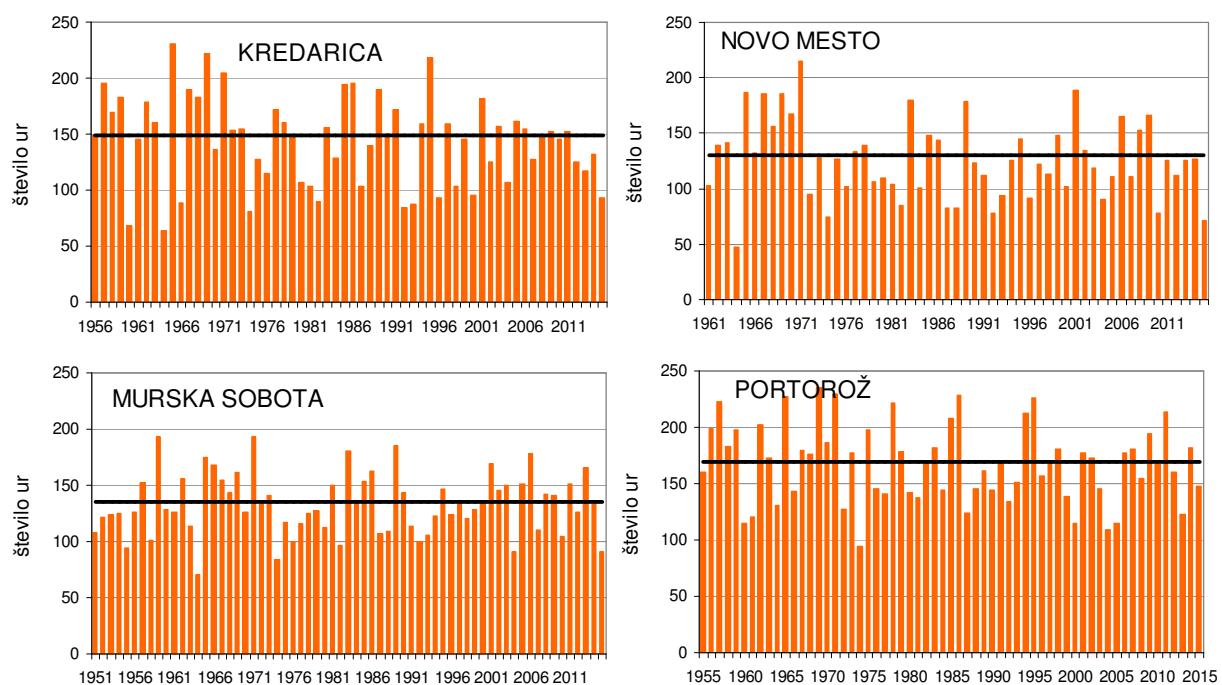
Sonce je v Ljubljani sijalo 84 ur, kar je 28 % manj od dolgoletnega povprečja. Najbolj sončen oktober v prestolnici doslej je bil leta 1971 (204 ure), sledijo mu oktobi 1983 in 1989 (po 162 ur) ter 1965 (158 ur), le uro manj sončnega vremena je bilo leta 2006. Najmanj sončnega vremena je bilo oktobra 1964 (61 ur); med bolj sive spadajo še oktobi 1987 (65 ur), 1974 (72 ur) in 1961 (74 ur).

Slika 17. Število ur sončnega obsevanja v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990

Figure 17. Bright sunshine duration in hours in October and the mean value of the period 1961–1990

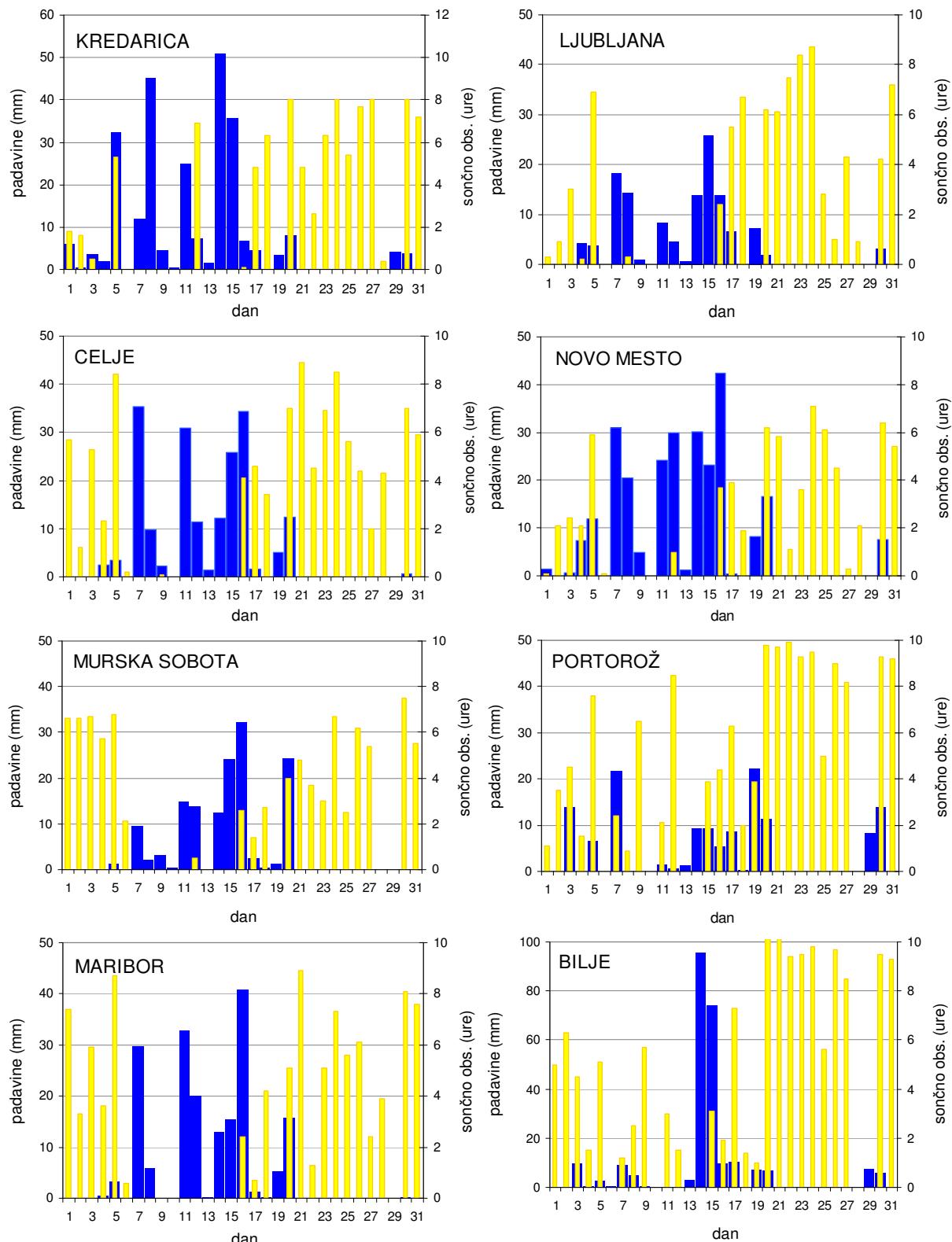
Na vseh prikazanih postajah so močno zaoostajali za dolgoetnim povprečjem trajanja sončnega obsevanja. V Portorožu je sonce sijalo 148 ur, kar je 87 % običajne osončenosti. V Novem mestu so 72 urami dosegli komaj 55 % običajne osončenosti, v Murski Soboti je sonce sijalo 91 ur oz. 67 % običajnega časa, na Kredarici pa je 94 ur enako 63 % običajne osončenosti. Na vseh naštetih merilnih mestih so v preteklosti že imeli tudi manj sončen oktober kot tokrat.

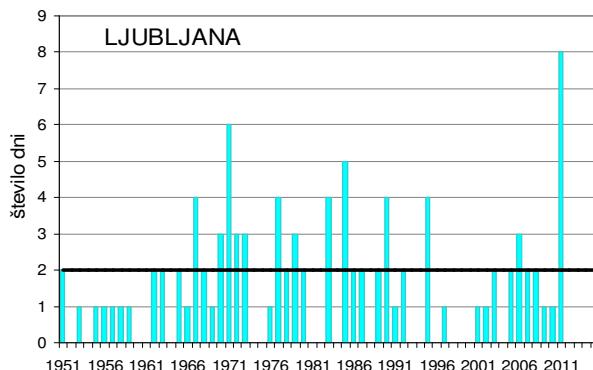
Slika 18. Trajanje sončnega obsevanja
Figure 18. Sunshine duration

Jasen je dan s povprečno oblačnostjo pod eno petino. Oktobra je bilo malo jasnih dni, največ jih je bilo v Ratečah in na Obali, našтели so jih po 7. Dan manj jasnega vremena so imeli v Biljah in na Krasu. Po 4 take dni so imeli na Kredarici in Postojni, 2 v Murski Soboti, po enega v Mariboru in Lescah. Drugod niso poročali o jasnih dnevih. Tudi v Ljubljani oktobra 2015 ni bilo jasnega dneva (slika 20); od sredine minulega stoletja je bilo v prestolnici brez jasnih dni 22 oktobrov; največ jasnih dni je bilo leta 2011, našтели so jih 8, 1971 jih je bilo 6. K razmeroma skromnemu številu jasnih dni po nižinah in kotlinah oktobra običajno prispeva tudi jutranja in dopoldanska megla.

Na sliki 19 so podane dnevne padavine in trajanje sončnega obsevanja za osem krajev po Sloveniji.

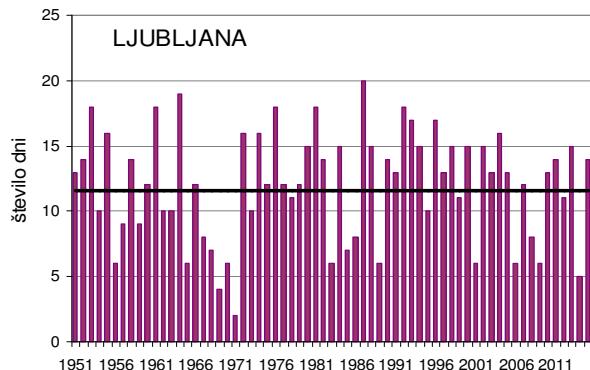

Slika 19. Dnevne padavine (modri stolpci) in sončno obsevanje (rumeni stolpci) oktobra 2015 (Opomba: 24-urno višino padavin merimo vsak dan ob 7. uri po srednjeevropskem času in jo pripisemo dnevu meritve)
 Figure 19. Daily precipitation (blue bars) in mm and daily bright sunshine duration (yellow bars) in hours, October 2015

Slika 20. Število jasnih dni v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990

Figure 20. Number of clear days in October and the mean value of the period 1961–1990

Slika 21. Število oblačnih dni v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990

Figure 21. Number of cloudy days in October and the mean value of the period 1961–1990

Oblačni so dnevi s povprečno oblačnostjo nad štiri petine. Največ, in sicer po 19, jih je bilo v Kočevju in Novem mestu, dan manj so zabeležili v Črnomlju, po 17 so jih našeli v na Bizijskem in v Mariboru, dan manj pa v Celju. Najmanj takih dni, le 10, je bilo na Obali, dan več v Biljah, 12 pa v Postojni. V Ljubljani so s širinajstimi oblačnimi dnevi (slika 21) za dva dni presegli dolgoletno povprečje; največ oblačnih dni je bilo v oktobru 1987, in sicer 20, le dva taka dneva pa so zabeležili oktobra 1971.

Povprečna oblačnost je bila v pretežnem delu države med 6 in 8 desetinami. Na Goriškem so oblaki v povprečju prekrivali 5,8 desetin neba, na Obali pa 5,7 desetin. Najbolj oblačno je bilo v Kočevju (povprečna oblačnost 8,3 desetin) in v Novem mestu (povprečna oblačnost 8,4 desetine).

Slika 22. Svež sneg na poti proti Slemenovi špici (1911 m), 17. oktober 2015 (foto: Boštjan Plevnik)

Figure 22. Fresh snow on the way towards Slemenova špica, 17 October 2015 (Photo: Boštjan Plevnik)

Preglednica 2. Mesečni meteorološki podatki – oktober 2015

Table 2. Monthly meteorological data – October 2015

Postaja	Temperatura												Sonce		Oblačnost			Padavine in pojavi							Tlak			
	NV	TS	TOD	TX	TM	TAX	DT	TAM	DT	SM	SX	TD	OBS	RO	PO	SO	SJ	RR	RP	SD	SN	SG	SS	SSX	DT	P	PP	
Lesce	515	8,9	0,3	13,6	5,6	19,5	5	-0,6	21	1	0	292	112	6,8	14	1	224	167	15	1	0	0	0	0	0	0	750,3	4,7
Kendarica	2514	0,1	-0,7	2,3	-2,1	8,2	25	-8,1	20	21	0	616	94	63	6,4	13	4	258	138	18	1	22	27	30	20			
Rateče–Planica	864	7,0	0,4	12,1	3,6	18,6	5	-3,0	21	5	0	402	96	64	6,4	14	7	188	138	12	1	1	0	0	0	0	920,7	9,0
Bilje	55	13,1	0,8	18,7	9,1	22,6	5	1,8	20	0	0	122	143	86	5,8	11	6	248	173	13	3	2	0	0	0	0	1010,5	11,8
Letališče Portorož	2	14,0	0,3	19,0	10,0	23,6	2	3,5	21	0	0	87	148	87	5,7	10	7	134	147	13	4	0	0	0	0	0	1016,5	12,6
Godnje	295	12,0	0,8	17,2	8,7	22,5	5	3,0	20	0	0	169	139		6,1	13	6	223	166	12	2	0	0	0	0	0		
Postojna	533	10,1	0,7	14,3	7,2	20,9	5	-2,0	25	1	0	252	121	83	6,7	12	4	150	101	17	2	3	0	0	0	0		
Kočevje	468	9,3	0,2	14,0	5,4	20,0	3	-1,0	23	4	0	281			8,3	19	0	205	149	15	1	10	0	0	0	0		
Ljubljana	299	11,0	0,6	14,7	8,2	21,6	5	2,6	31	0	0	216	84	72	7,6	14	0	127	110	13	1	11	0	0	0	0	983,9	11,5
Bizeljsko	170	10,8	0,6	15,2	7,2	21,5	5	0,9	31	0	0	228			7,9	17	0	208	233	14	1	16	0	0	0	0		10,9
Novo mesto	220	10,8	0,9	14,6	7,9	20,7	5	1,7	25	0	0	238	72	55	8,4	19	0	262	264	15	2	16	0	0	0	0	993,0	11,6
Črnomelj	196	11,2	0,7	15,2	7,9	22,7	5	0,0	23	0	0	223			7,9	18	0	294	264	16	2	7	0	0	0	0		12,0
Celje	240	10,1	0,6	15,1	6,4	22,5	5	1,0	21	0	0	262	100	77	7,7	16	0	189	197	14	2	5	0	0	0	0	990,5	11,2
Maribor	275	10,3	0,2	14,8	7,1	22,6	4	1,7	25	0	0	259	98	70	7,8	17	1	185	212	11	0	1	0	0	0			
Slovenj Gradec	452	9,2	0,7	14,2	5,8	19,4	5	-0,6	31	2	0	291	96	69	7,5	13	0	167	165	11	1	7	0	0	0	0		10,3
Murska Sobota	188	10,1	0,8	14,9	6,8	22,5	5	0,7	31	0	0	261	91	67	7,0	13	2	142	230	12	0	8	0	0	0	0	997,4	11,1

LEGENDA:

NV – nadmorska višina (m)
 TS – povprečna temperatura zraka (°C)
 TOD – temperaturni odklon od povprečja (°C)
 TX – povprečni temperaturni maksimum (°C)
 TM – povprečni temperaturni minimum (°C)
 TAX – absolutni temperaturni maksimum (°C)
 DT – dan v mesecu
 TAM – absolutni temperaturni minimum (°C)
 SM – število dni z minimalno temperaturo < 0 °C

SX – število dni z maksimalno temperaturo ≥ 25 °C
 TD – temperaturni primanjkljaj
 OBS – število ur sončnega obsevanja
 RO – sončno obsevanje v % od povprečja
 PO – povprečna oblačnost (v desetinah)
 SO – število oblačnih dni
 SJ – število jasnih dni
 RR – višina padavin (mm)
 RP – višina padavin v % od povprečja

SD – število dni s padavinami ≥ 1 mm
 SN – število dni z nevihiami
 SG – število dni z meglo
 SS – število dni s snežno odejo ob 7. uri (sončni čas)
 SSX – maksimalna višina snežne odeje (cm)
 P – povprečni zračni tlak (hPa)
 PP – povprečni tlak vodne pare (hPa)

Opomba: Temperaturni primanjkljaj (TD) je mesečna vsota dnevnih razlik med temperaturo 20 °C in povprečno dnevno temperaturo, če je ta manjša ali enaka 12 °C ($TS_i \leq 12$ °C).

$$TD = \sum_{i=1}^n (20 - TS_i) \quad \text{če je} \quad TS_i \leq 12 \text{ } ^\circ\text{C}$$

Preglednica 3. Dekadna povprečna, maksimalna in minimalna temperatura zraka – oktober 2015

Table 3. Decade average, maximum and minimum air temperature – October 2015

Postaja	I. dekada							II. dekada							III. dekada						
	T povp	Tmax povp	Tmax abs	Tmin povp	Tmin abs	Tmin5 povp	Tmin5 abs	T povp	Tmax povp	Tmax abs	Tmin povp	Tmin abs	Tmin5 povp	Tmin5 abs	T povp	Tmax povp	Tmax abs	Tmin povp	Tmin abs	Tmin5 povp	Tmin5 abs
Portorož	16,8	21,1	23,6	13,3	10,9	12,2	8,4	13,4	18,0	20,3	10,0	3,6	9,0	0,5	11,9	17,9	19,9	6,8	3,5	5,4	0,6
Bilje	16,0	20,5	22,6	13,1	9,5	11,9	7,9	11,8	17,1	20,5	8,4	1,8	8,2	0,5	11,5	18,5	21,5	6,1	2,6	3,9	0,5
Postojna	12,7	16,2	20,9	10,5	7,0	9,6	6,4	8,6	12,4	15,0	5,7	0,7	5,5	-1,1	9,3	14,2	18,1	5,5	-2,0	3,9	-2,4
Kočevje	11,9	15,8	20,0	8,9	5,8	6,6	2,6	8,3	12,3	17,1	5,3	1,5	2,7	-1,4	7,9	13,8	16,8	2,3	-1,0	0,0	-4,4
Rateče	9,4	13,5	18,6	6,3	3,0	4,6	0,3	5,8	9,8	12,5	3,3	-1,9	2,3	-4,1	5,9	13,0	17,0	1,3	-3,0	-1,6	-6,1
Lesce	11,9	16,1	19,5	9,2	6,9	7,9	5,5	7,9	11,3	15,2	5,3	1,5	4,8	0,0	7,1	13,5	17,0	2,6	-0,6	1,5	-2,2
Slovenj Gradec	12,0	16,2	19,4	8,7	5,3	7,8	4,7	8,0	11,0	14,6	5,9	2,4	5,3	1,0	7,9	15,4	17,0	3,0	-0,6	1,9	-1,8
Brnik	12,4	16,8	20,0	9,2	6,8			8,8	12,3	16,5	6,3	2,8			7,6	14,5	16,3	2,3	-0,5		
Ljubljana	13,6	17,0	21,6	11,2	9,8	8,8	5,2	10,0	13,1	17,5	7,7	5,4	7,6	4,0	9,5	14,1	16,8	5,9	2,6	3,1	-0,3
Novo mesto	13,4	16,9	20,7	10,9	8,5	9,1	6,7	9,6	12,6	15,8	7,7	5,3	6,6	3,4	9,4	14,3	17,1	5,3	1,7	3,2	-0,6
Črnomelj	14,1	17,4	22,7	11,4	9,4	10,9	8,5	10,2	13,7	17,6	7,5	3,0	7,5	2,5	9,5	14,7	17,6	5,0	0,0	4,0	-1,0
Bizeljsko	13,6	17,9	21,5	10,6	8,0			9,7	13,0	16,5	6,9	4,7			9,3	14,7	17,5	4,3	0,9		
Celje	13,0	17,5	22,5	9,4	7,0	8,4	4,9	8,9	12,4	16,8	6,4	3,4	6,2	0,6	8,6	15,4	17,5	3,7	1,0	1,3	-1,5
Starše	14,0	18,2	22,0	9,9	7,0	9,0	3,7	8,8	12,8	18,6	6,5	3,1	6,3	2,0	8,7	14,8	17,0	3,9	0,1	2,3	-1,1
Maribor	13,3	18,0	22,6	10,3	7,5			8,6	11,5	15,9	6,3	3,8			9,2	15,0	17,8	5,0	1,7		
Murska Sobota	13,6	18,3	22,5	10,2	5,5	8,4	3,8	8,9	11,8	17,0	6,7	1,8	5,7	-0,6	8,2	14,6	17,2	3,8	0,7	1,7	-0,9
Veliki Dolenci	13,5	17,6	21,8	9,8	6,8	1,0	-4,2	8,0	10,6	16,0	5,8	2,2	-3,2	-7,8	8,5	13,4	15,6	5,7	3,0	-5,7	-8,8

LEGENDA:

- T povp** – povprečna temperatura zraka na višini 2 m (°C)
Tmax povp – povprečna maksimalna temperatura zraka na višini 2 m (°C)
Tmax abs – absolutna maksimalna temperatura zraka na višini 2 m (°C)
Tmin povp – manjkajoča vrednost

Tmin abs – povprečna minimalna temperatura zraka na višini 2 m (°C)
Tmin5 abs – absolutna minimalna temperatura zraka na višini 2 m (°C)
Tmin5 povp – povprečna minimalna temperatura zraka na višini 5 cm (°C)
Tmin5 abs – absolutna minimalna temperatura zraka na višini 5 cm (°C)

LEGEND:

- T povp** – mean air temperature 2 m above ground (°C)
Tmax povp – mean maximum air temperature 2 m above ground (°C)
Tmax abs – absolute maximum air temperature 2 m above ground (°C)
Tmin povp – missing value

Tmin abs – mean minimum air temperature 2 m above ground (°C)
Tmin5 abs – absolute minimum air temperature 2 m above ground (°C)
Tmin5 povp – mean minimum air temperature 5 cm above ground (°C)
Tmin5 abs – absolute minimum air temperature 5 cm above ground (°C)

Preglednica 4. Višina padavin in število padavinskih dni – oktober 2015
 Table 4. Precipitation amount and number of rainy days – October 2015

Postaja	Padavine in število padavinskih dni						od 1. 1. 2015	Snežna odeja in število dni s snegom								
	I.	II.	III.	M	I.	II.	III.	M	p.d.	RR	Dmax	s.d.	Dmax	s.d.	Dmax	s.d.
	RR	p.d.	RR	p.d.	RR	p.d.	RR	p.d.	RR	RR	Dmax	s.d.	Dmax	s.d.	Dmax	s.d.
Portorož	42,3	3	69,3	10	22,2	2	133,8	15	570	0	0	0	0	0	0	0
Bilje	27,4	7	206,3	8	13,8	3	247,5	18	1164	0	0	0	0	0	0	0
Postojna	44,5	7	88,9	10	16,8	2	150,2	19	963	0	0	0	0	0	0	0
Kočevje	60,3	9	138,1	10	6,6	3	205,0	22	1114	0	0	0	0	0	0	0
Rateče	31,4	6	154,6	9	1,9	2	187,9	17	1201	0	0	0	0	0	0	0
Lesce	40,2	7	175,8	8	7,7	2	223,7	17	1301	0	0	0	0	0	0	0
Slovenj Gradec	39,2	4	127,2	9	0,4	1	166,8	14	929	0	0	0	0	0	0	0
Brnik	44,8	6	124,1	9	3,8	2	172,7	17	1027	0	0	0	0	0	0	0
Ljubljana	41,1	6	82,5	9	3,2	2	126,8	17	1044	0	0	0	0	0	0	0
Sevno	58,2	7	124,5	9	2,6	3	185,3	19	1026							
Novo mesto	77,6	7	176,5	10	7,6	2	261,7	19	1034	0	0	0	0	0	0	0
Črnomelj	69,0	8	218,3	9	6,2	2	293,5	19	1297	0	0	0	0	0	0	0
Bizeljsko	47,6	8	159,3	10	0,6	4	207,5	22	852	0	0	0	0	0	0	0
Celje	53,4	6	134,9	9	0,7	2	189,0	17	985	0	0	0	0	0	0	0
Starše	42,2	6	177,4	9	0,0	0	219,6	15	867	0	0	0	0	0	0	0
Maribor	39,7	4	144,8	10	0,1	1	184,6	15	846	0	0	0	0	0	0	0
Murska Sobota	16,6	5	125,8	9	0,0	0	142,4	14	679	0	0	0	0	0	0	0
Veliki Dolenci	9,8	4	128,2	7	0,0	0	138,0	11	595	0	0	0	0	0	0	0

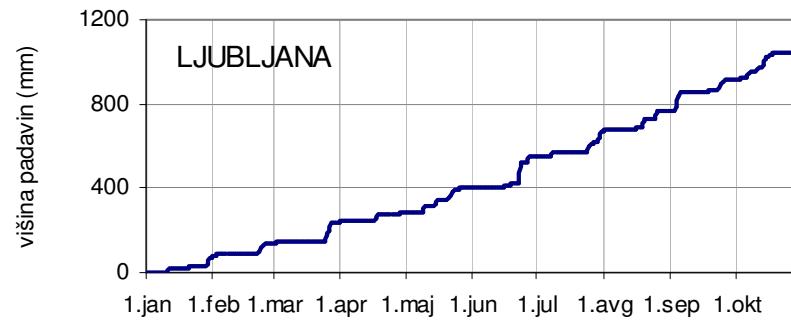
LEGENDA:

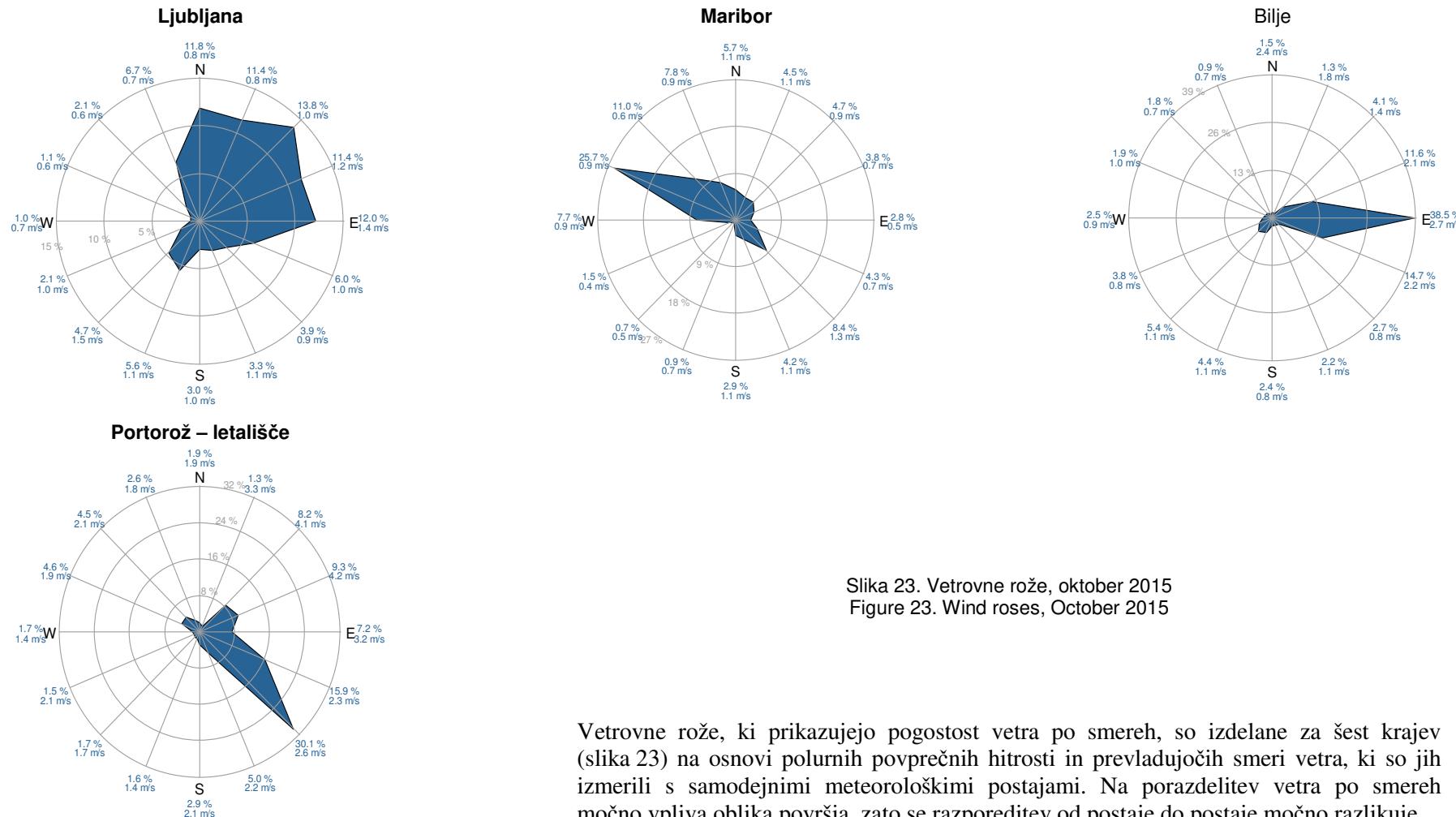
- I., II., III., M – dekade in mesec
- RR – višina padavin (mm)
- p.d. – število dni s padavinami vsaj 0,1 mm
- od 1. 1. 2015 – letna vsota padavin do tekočega meseca (mm)
- Dmax – višina snežne odeje (cm)
- s.d. – število dni s snežno odejo ob 7. uri

LEGEND:

- I., II., III., M – decade and month
- RR – precipitation (mm)
- p.d. – number of days with precipitation 0,1 mm or more
- od 1. 1. 2015 – total precipitation from the beginning of this year (mm)
- Dmax – snow cover (cm)
- s.d. – number of days with snow cover

Kumulativna višina padavin od 1. januarja do 30. oktobra 2015

Vetrovne rože, ki prikazujejo pogostost vetra po smereh, so izdelane za šest krajev (slika 23) na osnovi polurnih povprečnih hitrosti in prevladujočih smeri vetra, ki so jih izmerili s samodejnimi meteorološkimi postajami. Na porazdelitev vetra po smereh močno vpliva oblika površja, zato se razporeditev od postaje do postaje močno razlikuje.

Podatki na letališču v Portorožu dobro opisujejo razmere v dolini reke Dragonje, na njihovi osnovi pa ne moremo sklepati na razmere na morju; prevladoval je jugovzhodni veter, skupaj s sosednjima smerema je pihal v 51 % vseh terminov. Bilo je 7 dni s sunkom vetra nad 10 m/s, 10. oktobra je sunek dosegel 15,4 m/s.

V Ljubljani so najpogosteje pihali severni, severseverovzhodni, severovzhodni, vzhodseverovzhodni in vzhodni veter, skupno jim je pripadlo 60 % vseh primerov. Jugozahodnik s sosednjima smerema je pihal v 12 % terminov. Sunki so v 3 dnevih presegli 10 m/s, 4. oktobra je sunek dosegel 11,2 m/s.

V Mariboru je zahodseverozahodnik s sosednjima smerema pihal v 45 % vseh terminov, jugovzhodnik s sosednjima smerema pa v 17 %. 16. oktobra je sunek vetra dosegel 11,4 m/s.

V Biljah je prevladoval vzhodni veter, s sosednjima smerema je pihal v 65 % vseh terminov, bilo je 11 dni s sunkom vetra nad 10 m/s, 31. oktobra je sunek dosegel 17,2 m/s.

Preglednica 5. Odstopanja desetdnevnih in mesečnih vrednosti povprečne temperature, padavin in trajanja sončnega obsevanja od povprečja 1961–1990, oktober 2015

Table 5. Deviations of decade and monthly values of mean temperature, precipitation and sunshine duration from the average values 1961–1990, October 2015

Postaja	Temperatura zraka				Padavine				Sončno obsevanje			
	I.	II.	III.	M	I.	II.	III.	M	I.	II.	III.	M
Portorož	1,2	-1,5	0,0	0,3	113	243	74	147	46	73	150	87
Bilje	1,8	-0,8	1,2	0,8	49	472	32	173	58	56	142	86
Postojna	1,5	-1,2	1,8	0,7	75	200	38	101	51	49	151	83
Kočevje	0,8	-1,5	0,8	0,2	113	312	16	149				
Rateče	0,7	-1,0	1,4	0,4	64	323	5	138	27	44	124	64
Lesce	1,2	-0,9	0,7	0,3	80	420	19	167				
Slovenj Gradec	1,3	-0,8	1,8	0,7	111	383	1	165	45	38	130	69
Brnik	1,4	-0,3	1,2	0,7	99	338	10	145				
Ljubljana	1,1	-0,7	1,4	0,6	94	222	9	110	29	53	142	72
Sevno					157	377	8	182				
Novo mesto	1,4	-0,6	1,8	0,9	206	611	24	264	28	37	105	55
Črnomelj	1,5	-0,7	1,2	0,7	170	638	17	264				
Bizeljsko	1,3	-0,8	1,3	0,6	146	590	2	233				
Celje	1,3	-0,9	1,3	0,6	159	442	2	197	52	42	144	77
Starše	2,0	-1,4	1,1	0,6	157	659	0	278				
Maribor	1,1	-1,8	1,3	0,2	139	488	0	212	60	25	131	70
Murska Sobota	2,0	-0,8	1,2	0,8	76	605	0	230	71	24	114	67
Veliki Dolenci	1,5	-2,1	1,1	0,2	47	638	0	230				

LEGENDA:

- Temperatura zraka – odklon povprečne temperature zraka na višini 2 m od povprečja 1961–1990 (°C)
- Padavine – padavine v primerjavi s povprečjem 1961–1990 (%)
- Sončne ure – trajanje sončnega obsevanja v primerjavi s povprečjem 1961–1990 (%)
- I., II., III., M – tretjine in mesec

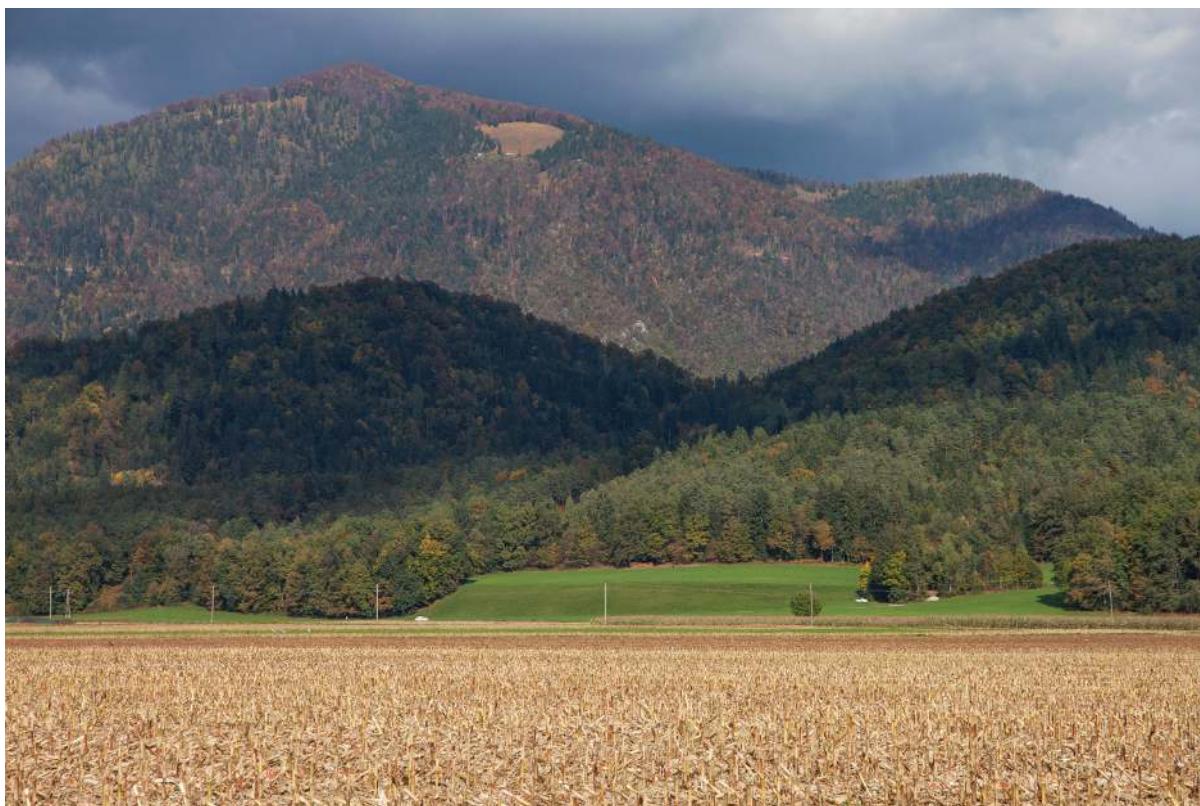
LEGEND:

- Temperatura zraka – mean temperature anomaly (°C)
- Padavine – precipitation compared to the 1961–1990 normals(%)
- Sončne ure – bright sunshine duration compared to the 1961–1990 normals (%)
- I., II., III., M – thirds and month

V prvi tretjini oktobra je bila povprečna temperatura 1 do 2 °C nad dolgoletnim povprečjem. Manjši presežek so imeli le v Ratečah (0,7 °C) in Kočevju (0,8 °C). Padavine so bile porazdeljene zelo neenakomerno, v Biljah in Velikih Dolencih niso dosegli niti polovice dolgoletnega povprečja, v Novem mestu pa je padlo dvakrat toliko padavin kot v povprečju. Sončnega vremena je v primerjavi z običajno osončenostjo močno primanjkovalo. Še najbljiže običajnim razmeram so bili v Murski Soboti, kjer so dosegli 71 % dolgoletnega povprečja. Med 25 in 30 % običajne osončenosti so zabeležili v Ratečah, Ljubljani in Novem mestu.

Osrednja tretjina meseca je bila povsod hladnejša kot običajno; odkloni so bili večinoma med $-0,5$ in $-2,0$ °C. Bližje dolgoletnemu povprečju so bili na Brniku ($-0,3$ °C), večji odklon pa je bil v Velikih Dolencih ($-2,1$ °C). Padavine so bile v drugi tretjini glede na dolgoletno povprečje obilne. V Novem mestu, Črnomlju, Staršah, Murski Soboti in Velikih Dolencih je padlo kar šestkrat toliko padavin kot v dolgoletnem povprečju. V Postojni je padla dvakratna povprečna količina padavin, do dvainpolkratna v Portorožu in Ljubljani. Tudi druga tretjina oktobra je bila bolj oblačna kot običajno, zato je sončnega vremena opazno primanjkovalo. V Mariboru in Murski Soboti je sonce sijalo le četrtino toliko časa kot običajno. Polovico dolgoletnega povprečja so presegli v Portorožu (73 %) in Biljah (56 %).

Zadnja tretjina oktobra je bila večinoma nekoliko toplejša kot običajno, odkloni so bili med 0,0 in 1,5 °C. Večji presežek, in sicer 1,8 °C, so imeli v Postojni, Slovenj Gradcu in Novem mestu. Padavine so bile v zadnji tretjini meseca zelo skromne, na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju je bilo suho. Še najbolj so se dolgoletnemu povprečju približali v Portorožu, kjer so dosegli 74 % dolgoletnega povprečja, na ostalih v preglednici prikazanih postajah niso dosegли niti 40 %. Sončnega vremena je bilo več kot običajno, najmanjši presežek nad dolgoletnim povprečjem so imeli v Novem mestu, kjer so dolgoletno povprečje presegli le za 5 %, za polovico pa so običajno osončenost presegli v Postojni in Portorožu.

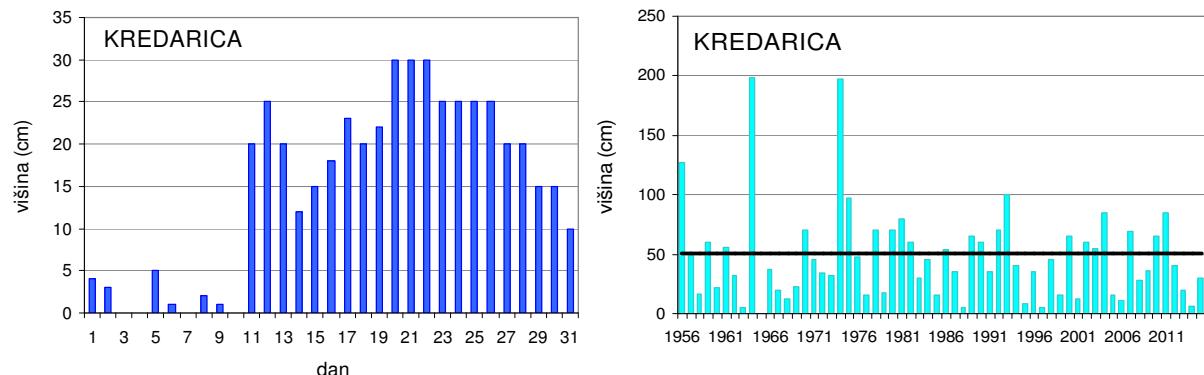

Slika 24. Predgorje Kamniških Alp z okolice Hotemaž, 18. oktober 2015 (foto: Blaž Šter)
Figure 24. View on foothills of Kamniške Alpe from Hotemaže, 18 October 2015 (Photo: Blaž Šter)

Na Kredarici so 20., 21. in 22. oktobra 2015 zabeležili 30 cm snega. Od sredine minulega stoletja so bili brez snega v oktobru 1965, po 5 cm so namerili v oktobrih 1963, 1988 in 1997, 6 cm oktobra 2014, 8 cm oktobra 1995, 11 cm pa oktobra 2006. Največ snega je bilo oktobra 1964, namerili so ga 198 cm, sledijo mu oktobri 1974 (197 cm), 1956 (127 cm) in 1993 (100 cm).

Tokrat je oktobra sneg Kredarico prekrival 27 dni. Po ves mesec je sneg obležal v letih 1972, 1974, 1978, 1989, 1996, 2002 in 2007, dan manj v oktobrih 1973 in 1992, 29 dni leta 1960. Niti en dan ni snežna odeja prekrivala tal oktobra leta 1965, le en dan leta 1985, po dva dneva v oktobrih 1958, 1977,

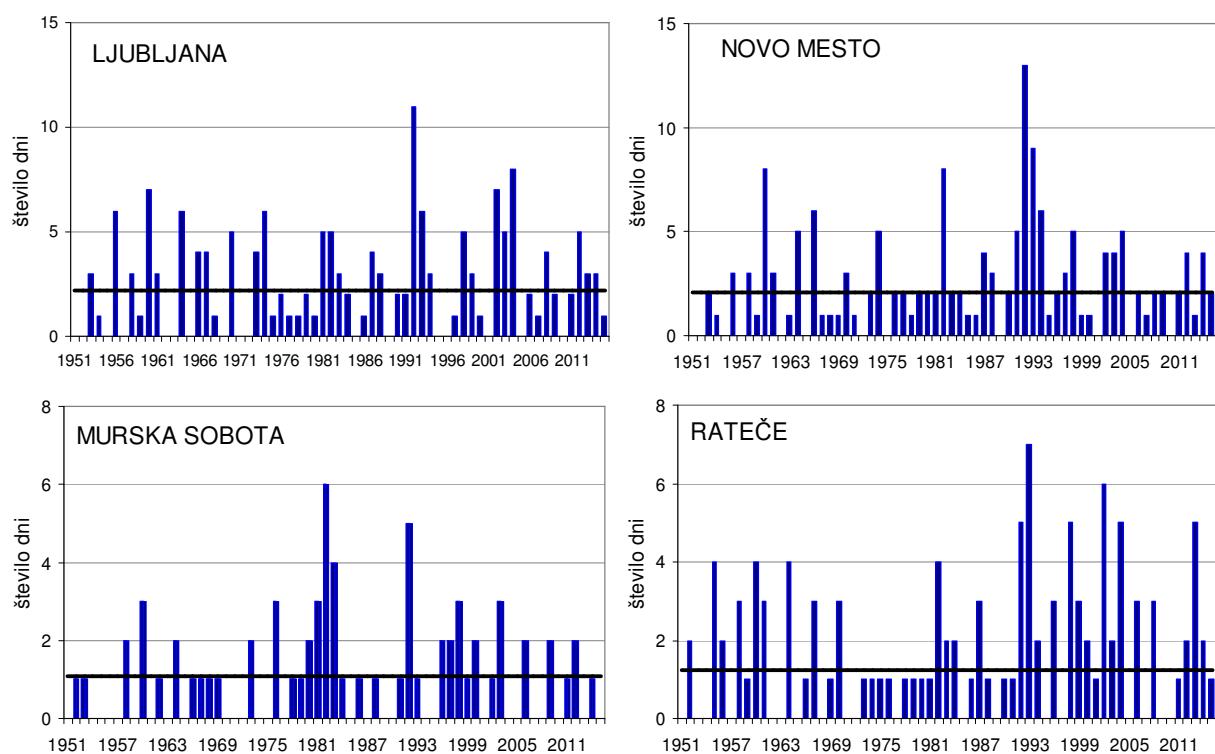
1995 in 1997, po 3 dni pa v letih 1962 in 2014. V Ratečah letos oktobra ni bilo snega. Največ dni s snežno odejo, in sicer 9, so zabeležili v oktobru 1964.

Slika 25. Višina snežne odeje v oktobru 2015 in najvišja oktobrska snežna odeja
Figure 25. Snow cover depth in October 2015 and maximum snow cover depth in October

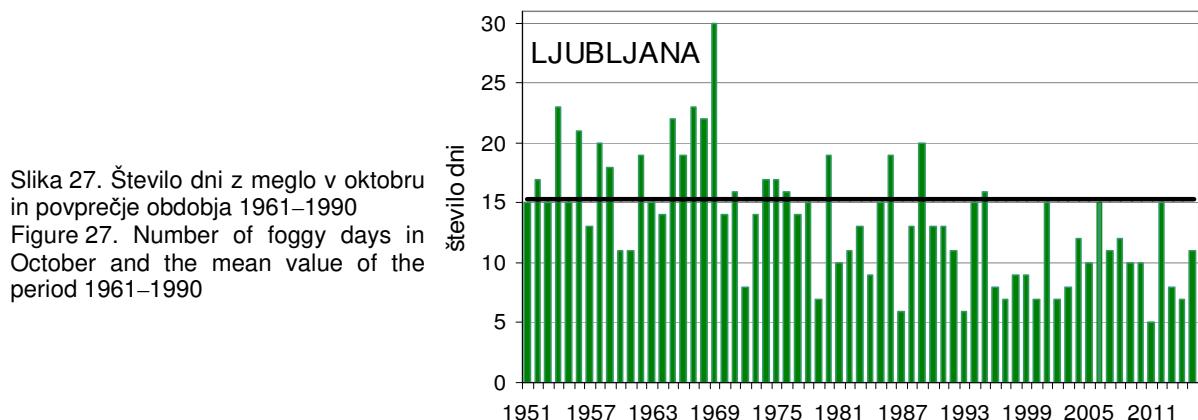
Število dni z nevihto doseže vrh junija in julija, avgusta se običajno ozračje že nekoliko umirja, septembra in oktobra pa so nevihte že redke. Največ dni z nevihto ali grmenjem je bilo na Obali, in sicer 4, 3 take dni so imeli v Biljah, po 2 v Godnjah, Postojni, Novem mestu, Črnomlju in Celju. Drugod so opazili po en tak dan, v Mariboru in Murski Soboti pa nobenega.

V Novem mestu je bilo tako kot v Ljubljani od sredine minulega stoletja največ nevihtnih dni v oktobru 1992, in sicer v Ljubljani 11, v Novem mestu pa 13. V Murski Soboti so brez nevihtnih dni za en dan zaostajali za dolgoletnim povprečjem; največ, in sicer 6 nevihtnih dni, so imeli v oktobru 1982. V Ratečah je bil en nevihtni dan, največ so zabeležili leta 1993 (7).

Slika 26. Število dni z zabeleženim grmenjem ali nevihto v oktobru
Figure 26. Number of days with thunderstorms in October

Na meteorološki postaji Ljubljana Bežigrad so v začetku osemdesetih let minulega stoletja skrajšali opazovalni čas, kar prav gotovo skupaj s širjenjem mesta, s spremembami v izrabi zemljišč in spremenljivi zastopanosti različnih vremenskih tipov ter spremembami v onesnaženosti zraka prispeva k manjšemu številu dni z opaženo meglo. V zadnjih dveh letih se je opazno spremenila tudi neposredna okolica meritnega mesta. V Ljubljani je bilo oktobra 2015 11 dni z meglo, kar je 4 dni manj od dolgoletnega povprečja; od sredine minulega stoletja ni bilo oktobra brez megle, 5 dni z meglo je bilo oktobra 2011, po 6 dni z meglo pa so zabeležili v oktobrih 1987 in 1993, največ, kar 30, pa oktobra 1969. Dolgoletno povprečje je bilo zadnjič doseženo oktobra 2012.

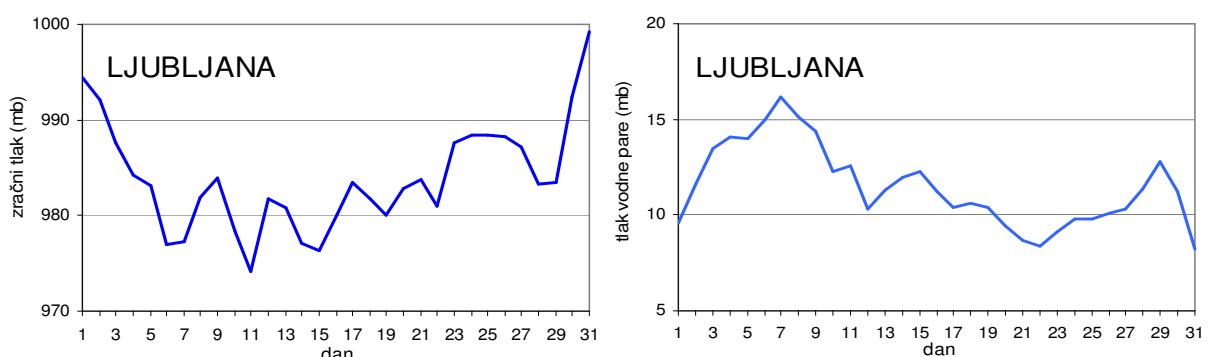

Slika 27. Število dni z meglo v oktobru in povprečje obdobja 1961–1990

Figure 27. Number of foggy days in October and the mean value of the period 1961–1990

Na Kredarici so zabeležili 22 dni z meglo, v Novem mestu in na Bizijskem je bilo 16 dni z meglo, 10 so jih našeli v Kočevju. 8 takih dni je bilo v Murski Soboti, po 7 v Slovenj Gradcu in Črnomlju, 5 v Celju. V Ratečah in Mariboru je bil po en tak dan, brez njih so bili v Lescah, na Obali in v Godnjah.

Na sliki 28 levo je prikazan potek povprečnega dnevnega zračnega tlaka v Ljubljani. Ni preračunan na morsko gladino, zato je nižji od tistega, ki ga dnevno objavljamo v medijih. Oktober se je začel z visokim zračnim tlakom, prvi dan je bilo dnevno povprečje le 994,5 mb, sledilo je padanje do 6. oktobra, po manjšem porastu je bila 11. oktobra z 974,2 dosežena najnižja vrednost meseca. Šele zadnja dva dni meseca se je povprečni dnevni zračni tlak dvignil nad 990 mb, zadnji dan je bil najvišji, dnevno povprečje je doseglo 999,2 mb.

Slika 28. Potelek povprečnega zračnega tlaka in povprečnega dnevnega delnega tlaka vodne pare oktobra 2015
Figure 28. Mean daily air pressure and the mean daily vapour pressure in October 2015

Na sliki 28 desno je prikazan potek povprečnega dnevnega delnega tlaka vodne pare v Ljubljani. Povprečen tlak vodne pare je bil na začetku meseca 9,6 mb in je naraščal vse do 7. oktobra, ko je dosegel 16,2 mb, kar je največ v oktobru 2015. V nadaljevanju je vsebnost vodne pare v zraku večinoma padala vse do 22. oktobra, ko je znašala 8,4 mb. Sledilo je naraščanje do 29. dne, ko je bilo dnevno povprečje 12,8 mb, do konca meseca se je tlak vodne pare znižal na 8,2 mb.

SUMMARY

The mean air temperature in October was close to the 1961–1990 normals, the anomaly was in the range $\pm 1^{\circ}\text{C}$. The negative anomaly was observed in the mountains, in the lowland the anomaly was positive.

The most abundant precipitation was registered in part of Posočje, Julian Alps and in Bela krajina, precipitation in some places reached 330 mm. In the area from the Coast over the central part of Slovenia up to Prekmurje 130 to 180 mm fell. Most of precipitation fell during the second third of October. The precipitation was above the normals, the anomaly over the west half of Slovenia was mostly up to 50 %, in the east half of Slovenia it was mostly above the 50 %, in some places more than twice the normal precipitation was reported.

In October 2015 less sunny weather than on average during the reference period was reported. On the Coast, Kras and Vipavska dolina exceeded 80 % of the normals were registered. Most of Slovenia reported 65 to 80 % of the normals. On the northwest of Slovenia, in Bela krajina, Kočevsko and south of Dolenjska from 50 to 65 % of the normals were observed. The first and the second third of October were mostly cloudy, but the last third of the month was sunnier than on average.

On Kredarica the snow cover depth reached 30 cm.

Slika 29. Vinograd na Debelem rtiču, 31. oktober 2015. Foto. Iztok Sinjur(foto: Iztok Sinjur)

Figure 29. Vineyard on Debeli rtič, 31 October 2015 (Photo: Iztok Sinjur)

Abbreviations in the Table 2:

NV	– altitude above the mean sea level (m)	PO	– mean cloud amount (in tenth)
TS	– mean monthly air temperature ($^{\circ}\text{C}$)	SO	– number of cloudy days
TOD	– temperature anomaly ($^{\circ}\text{C}$)	SJ	– number of clear days
TX	– mean daily temperature maximum for a month ($^{\circ}\text{C}$)	RR	– total amount of precipitation (mm)
TM	– mean daily temperature minimum for a month ($^{\circ}\text{C}$)	RP	– % of the normal amount of precipitation
TAX	– absolute monthly temperature maximum ($^{\circ}\text{C}$)	SD	– number of days with precipitation ≥ 1 mm
DT	– day in the month	SN	– number of days with thunderstorm and thunder
TAM	– absolute monthly temperature minimum ($^{\circ}\text{C}$)	SG	– number of days with fog
SM	– number of days with min. air temperature $< 0^{\circ}\text{C}$	SS	– number of days with snow cover at 7 a. m.
SX	– number of days with max. air temperature $\geq 25^{\circ}\text{C}$	SSX	– maximum snow cover depth (cm)
TD	– number of heating degree days	P	– average pressure (hPa)
OBS	– bright sunshine duration in hours	PP	– average vapor pressure (hPa)
RO	– % of the normal bright sunshine duration		